HAMBATEHNIK

Hambatehnik on tervishoiutöötaja, kes valmistab ja parandab eemaldatavaid ja mitte-eemaldatavaid proteese ning ortodontilisi raviseadmeid.

Mis töö see on?

Hambatehnik on keskeri- või rakendusliku kõrgharidusega tervishoiuala töötaja, kes valmistab ja parandab suust eemaldatavaid ja suhu fikseeritavaid proteese ning ortodontilisi raviseadmeid. Hambatehnik kavandab inimese hammaste või lõualuude ortopeediliste probleemide leevendamist/lahendamist koostöös hambaarstiga.

Hambatehniku töö on täpsust nõudev käsitöö, mis valdavalt kujutab endast keskendunud nokitsemist pisidetailidega. Hambatehnik valmistab spetsiaalseid seadmeid ja instrumente kasutades erinevatest materjalidest proteese, mis vastavad tehnilistele, füsioloogilistele, esteetilistele, bioloogilistele ja ökoloogilistele nõuetele. Suurt tähtsust omab arsti ettekirjutuse tõlgendamisoskus. Igal inimesel on erinev näokuju ja suu seisund. Hambatehniku töö loomingune külg on igale tellimusele parima lahenduse leidmine.

Millised on töötingimused?

Hambatehnikud töötavad peamiselt hambaravikeskustes ja hambapolikliinikutes. Hambatehniku töötingimused ja töökoht on väga täpselt määratletud – töö toimub nõuetele vastavalt sisustatud ja kaasaegse tehnikaga varustatud kabinetis/laboris. Valgustus, ventilatsioon, viimistlusmaterjalid ja seadmed peavad vastama tervisekaitsenõuetele. Hambatehnik kannab puhast töörõivastust ja kasutab kaitsevahendeid – kindaid, kaitseprille ja maski.

Töö on seotud mitmesuguste (ka hinnaliste) materjalidega, k.a kemikaalidega, mis küll õige kasutamise puhul tervist ei ohusta. Hambatehnik peab osavalt käsitsema kõiki oma töös vajalikke instrumente ja vastutama nende steriilsuse eest.

Tööaeg on tavaliselt argipäeviti kl 8–17, puhkus 28 tööpäeva.

Aga nõuded tervisele?

Hambatehnikuks ei sobi inimesed, kellel on allergia, astma või langetõbi. Suur koormus on silmadel – töötama peab eredas valguses, väikeste detailidega. Et palju tuleb olla sundasendis, siis nõuab see töö ka füüsilist vastupidavust.
Iga kahe aasta järel peavad hambatehnikud läbima tervisekontrolli.

Milliseid teadmisi, oskusi ja iseloomuomadusi on selles ametis vaja?

Hambatehnikul on üldteadmised meditsiinist, inimese (ja tema suu) anatoomiast ja füsioloogiast. Kutsealased teadmised hõlmavad hambaproteeside ja ortodontiliste seadmete konstruktsiooni ning nende valmistamise tundmist. Hambatehnik peab teadma,

millised on tööks vajalikud tööriistad, seadmed ja materjalid ning oskama neid käsitseda. Kasutatavad materjalid ja tipptehnika nõuavad hambatehnikult tehnilisi teadmisi ja valmisolekut uute tööoskuste omandamiseks. Individuaalne lähenemine igale kliendile eeldab suhtlemisoskust ja psühholoogia tundmist.

Proteesidele esitatavad kõrged tehnilised ja esteetilised nõuded seavad hambatehnikule eelduseks hea nägemismeele ja käelise osavuse olemasolu. Töö nõuab püsivust, vastutusvõimet, täpsust, visuaalset ja ruumilist mälu.

Millised on nõuded haridusele ja väljaõppevõimalused?

Hambatehnikuna töötamine eeldab riiklikult tunnustatud hambatehnikukoolituse läbimist ja vastava diplomi või tunnistuse olemasolu. Hambatehnikuks õpitakse Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolis. Hambatehnikute õpe kestab 3,5 aastat. Vastuvõtt toimub iga kahe aasta järel. Kõiki õpitud proteesiliike hõlmava lõpupraktikaga kinnistatakse ja täiendatakse koolis omandatud teadmisi ja oskusi. Praktika toimub erinevates hambatehnilistes laborites.

Hambaravi ja -hooldus areneb. Uuenevad materjalid ja töövahendid nõuavad hambatehnikutelt pidevat enesetäiendamist. Täiendõpet korraldavad lisaks hambaravikeskustele ka hammaste ravi- ja hooldusvahendite tootmisega seotud firmad.

Millised on karjäärivõimalused ja tulevikuväljavaated?

Eestis on üle saja hambatehniku. Nad töötavad hambaravikeskustes, hambapolikliinikute juures ja FIE-na erakabinettides. Hambatehniku töö on perspektiivikas. Et inimeste hambad lagunevad, püsib nõudlus parandajate järele kindlasti ka tulevikus**.**

Sissetulek ja soodustused

Hambatehnikute teenimisvõimalused on üpris head. Tööd tasustatakse enamjaolt tükitööna ja teenistus sõltub tehtud tööst.

Viited

Eesti Hambatehnikute Liidu koduleht – **www.hambatehnik.ee**
Hambatehniku kutsestandard – **www.kutsekoda.ee**

Kirjeldus koostatud: oktoober 2006